

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.
1903 Budapest, Pf.: 314/15.
Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733
BM: 33-104, 33-140 BM Fax: 33-133
E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000/105/1299/ /2011. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva, nagykanizsai lakos által benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) 53/2012. (I. 31.) számú állásfoglalásának megállapításaira a panaszjogról történő tájékoztatás elmaradása, valamint az előállítás jogszerűsége tekintetében

helyt adok,

egyéb vonatkozásban a panaszt

elutasítom.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. §-ának (1) bekezdése *a*) pontjára és (2) bekezdésére, valamint 109. §-ának (3) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságra – a Fővárosi Törvényszéknek (1539 Budapest, Pf. 632.) címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Törvényszékhez, a közvetlenül is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Zala Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A panaszos)2011. augusztus 19-én kelt panaszát a Panasztestülethez postai úton terjesztette elő, melyben 2011. augusztus 14-én 01.30 órakor történt rendőri intézkedést sérelmezte.

Beadványában előadta, hogy a fenti időpontban a Nagykanizsai Rendőrkapitányságra (továbbiakban: rendőrkapitányság) történt előállítás során a rendőr minősíthetetlen hangnemben, kiabálva beszélt vele, és fenyegetően lépett fel vele szemben. A mobiltelefonját kikapcsoltatták vele.

Miután a panaszost a rendőrök beültették a szolgálati gépkocsiba, a rendőr lakott területen belül 90-100 km/h sebességgel hajtott, megkülönböztető jelzést nem használt, mellyel megijesztette a panaszost, továbbá veszélyeztette a testi épségét.

Az előállítás során megtagadták a rendőrök a panaszostól azt, hogy panaszt tegyen, és végül azért írta alá a szükséges dokumentumokat, hogy mielőbb távozhasson.

Amikor azt kérdezte a rendőröktől, hogy hogyan jut majd el mintegy 7 km-re lévő otthonába pénz nélkül, a rendőrök nem válaszoltak, csak egyszerűen kitessekelték az épületből. Másnap vette észre a panaszos, hogy az egyik iraton nem a valós cím szerepel.

Az eljáró rendőr a beadvány tanúsága szerint Kovacsics András volt.

2011. szeptember 21-én panaszos kiegészítette a beadványát, melyet postai úton juttatott el a Panasztestülethez. A kiegészítés az alábbiakat tartalmazta.

A sérelmezett események idején, a rendőrkapitányságon nem vették tudomásul, hogy az intézkedéssel szemben panasz van. A rendőrök gunyorosan annyit jegyeztek meg, hogy ügyfélszolgálati időben tehet panaszt, arról viszont nem tájékoztatták, hogy milyen határidővel. A panaszos hozzáfűzte, hogy két műszakban dolgozik, ami szintén hátráltatta a panasz benyújtásában. Végül a rendőrség ügyfélszolgálatán kapta meg a Panasztestület formanyomtatványát, amelyen sérelmeit előterjesztette.

Előadása szerint az előállítása során elé tettek egy tájékoztatót, amit ijedtségében olvasatlanul írt alá, ezt másolatban, leveléhez mellékelve a Panasztestület rendelkezésére bocsátotta.

A sérelmezett intézkedéssel összefüggésben leírta, hogy egy földúton haladt hazafelé, amikor észrevette, hogy követi egy autó. Először azt hitte, hogy a barátai azok, azonban a rendőrök felkapcsolták a gépkocsijukon a szirénát, amitől a panaszos megijedt, és megállt. Az intézkedés során a rendőrök a panaszost megszondáztatták, majd megkérdezték tőle, hogy mennyi a fizetése. Amikor a panaszos közölte, hogy minimálbért kap, a rendőrök 200 000 Ft „helyszíni bírságot” szabtak ki rá. Ezután beültették a szolgálati gépkocsiba, amivel egy időben kikapcsoltatták vele a mobiltelefonját, így a panaszos nem tudta a történetekről értesíteni a családját. A panaszost a rendőrök a Nagykanizsai Rendőrkapitányságra vitték, útközben azonban a megengedett 50 km/h sebesség helyett 90-100 km/h sebességgel hajtottak, megkülönböztető jelzést nem használtak. Az úton a rendőrök a panaszoson gúnyolódtak, amitől a panaszos megijedt, ezt bizonyítani azonban nem tudja, mivel egyedül volt.

A rendőrkapitányságról mintegy másfél óra elteltével engedték el. Ekkor a panaszos jelezte, hogy nincs nála pénz, és nem tud hazajutni a kb. 10 km-re lévő otthonába, a rendőrök azonban csak nevettek rajta, és azt mondták neki, oldja meg.

A panaszos elismerte, hogy megsértette a közlekedési szabályokat, de megjegyezte, hogy arra nem főúton, hanem földúton került sor.

Azért kívánt panasszal élni a rendőrök intézkedése ellen, mert sérelmesnek érezte a viselkedésüket, mivel minősíthetetlenül, felsőbbrendűen, megalázóan bántak vele, amit a panaszos tanúval is tud bizonyítani.

A panaszos utalt rá, hogy 2011. szeptember 15-i keltezéssel időközben újabb határozatot kapott, amelyben a hatóság a már kiszabott 200 000 Ft mellett további 22 000 Ft pénzbírsággal sújtotta.

panaszos mellékelte az előállításról készült igazolást, egy tájékoztatót közigazgatási bíróság kiszabásáról, valamint a Nagykanizsai Rendőrkapitányságnak, mint szabálysértési hatóságnak az I. fokú határozatát.

A panaszos összefoglalva az alábbiakat kifogásolta:

1. A rendőrök intézkedés kötelezettségét, az igazoltatás jogszerűségét.
2. A rendőrségi gépkocsival történő megállítás jogszerűségét.
3. Az előállítás jogszerűségét.
4. Az intézkedés ideje alatt a rendőrök kikapcsoltatták vele a mobiltelefonját.
5. A rendőrkapitányságra történő beszállításakor a rendőr a megengedett sebességet túllépve közlekedett, mely miatt a panaszos megijedt.
6. Az előállítás során a rendőrök minősíthetetlen hangnemben beszéltek vele.
7. A rendőrkapitányságon nem vették tudomásul, hogy panasza van és megtagadták annak felvételét.
8. Az előállítása során olvasatlanul írta alá a rendőrök által eléített tájékoztatót.
9. Az előállítást követően nem kapott segítséget a hazajutáshoz, annak ellenére, hogy jelezte, hogy pénz nélkül nem tud hazajutni.

A Panasztestület vizsgálatának eredményeként megállapította, hogy az eljáró rendőr a panaszost intézkedési kötelezettségének eleget téve, jogszerűen igazoltatta, a gépjármű megállításával összefüggésben ugyancsak nem látta indokoltnak megállapítani a panaszos tisztességes eljáráshoz és személyi biztonsághoz fűződő jogának megsértését. Ugyanakkor a panaszos előállítása megsértette a panaszos személyes szabadsághoz való alapjogát. A Panasztestület véleménye szerint a panaszos mobiltelefonjának kikapcsoltatása szintén jogszerűtlen rendőri lépés volt, illetve a panasztestület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy sérült-e a panaszos személyi biztonsághoz való joga azzal, hogy a rendőrkapitányságra őt beszállító autó túl gyorsan és veszélyesen hajtott, és abban sem, hogy a rendőrök betartották-e az Rtv. 2. §-ában rögzített előírásokat. Úgy ítélte meg továbbá, hogy nem járt a panaszos panaszjogának aránytalan korlátozásával, hogy közvetlenül az esemény után a rendőrkapitányság épületében nem állt módjában a panaszát előterjeszteni, és nem tartotta indokoltnak megállapítani a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának megsértését a tájékoztató aláírásával kapcsolatos panaszosi kifogás alapján sem. Végül az elbocsátás körülményeivel kapcsolatban tapasztalt ellentmondások miatt nem tudta megállapítani a panaszos emberi méltóságának, illetve személyi biztonságához való alapvető jogának megsértését azzal összefüggésben, hogy a rendőrség nem gondoskodott a panaszos hazajutásáról az előállítás végének hajnali időpontjában.

II.

Döntésem meghozatala során az alábbi rendőrségi dokumentumok és nyilatkozatok álltak rendelkezésre:

- a panaszos 2011. augusztus 23-án előterjesztett panasza;
- a panaszos beadványának 2011. szeptember 21-én előterjesztett kiegészítése;
- Igazolás előállításról;

- Tájékoztató közigazgatási bírság kiszabásáról;
- 2011. szeptember 15-én kelt Határozat;
- r. főtörzsőrmester 2011. november 18-án kelt jelentés;
- 2011. augusztus 14-én kelt Feljelentés szabálysértési ügyben;
- az intézkedés során kiállított formanyomtatvány;
- 2011. augusztus 14-én kelt Jelentés előállítás végrehajtásáról;
- Jegyzőkönyv hiteles elektromos légalkoholmérő berendezéssel végzett ellenőrzésről;
- a kapitányságvezető 2011. november 21-én kelt átirata.

A panaszbeadvány és a rendőrségi dokumentumok alapján először a panaszbeadvány **elkésettségét** vizsgáltam meg, mivel a sérelmezett rendőri intézkedést 2011. augusztus 14-én foganatosították, azonban a panaszos 2011. augusztus 23-án terjesztette elő a panaszbeadványt.

Az Rtv. 93. § (1) bekezdés értelmében, *„A Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemről később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított nyolc napon belül lehet előterjeszteni.”*

Megállapítható, hogy a panasz előterjesztésére nyitva álló határidő a 2011. augusztus 14-ét követő nyolcadik napon, vagyis augusztus 22-én járt le, azonban a borítékon lévő bélyeg postai dátumbélyegzője szerint a panaszos a panaszát csak másnap, augusztus 23-án adta postára.

Az elkésettség vizsgálata során azt is figyelembe vettem, hogy a panaszos az intézkedéssel szemben igénybe vehető jogorvoslati lehetőségekről az eljáró rendőröktől megkapta-e a szükséges tájékoztatást, illetve a rendőrök betartották –e az Rtv. 20. § (2) bekezdésben foglalt kötelezettségüket.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdés alapján, *„A rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről.”*

A panasz elkésettségének vizsgálata során alapvető jelentőséget tulajdonítottam annak, hogy a panaszost a rendőrség előállította, amiről a rendőrök a panaszosnak igazolást állítottak ki. Az iraton a Panasztestület elérhetőségei szerepelnek ugyan, azonban a jogorvoslati jog gyakorlásáról nem olvasható rajta tájékoztatás. Az előállítás során a panaszos nem írt alá olyan nyilatkozatot, amely bizonyítaná, hogy a rendőrség az intézkedéssel szembeni panaszjog gyakorlásának módjáról a panaszost kioktatta volna, illetve a panaszos maga is sérelmezte, hogy az előállítás megszüntetésekor „megtagadták panasztételét” és az éjszaka folyamán nem vették fel a panaszát tartalmazó jegyzőkönyvet, hanem azt a tájékoztatást kapta, hogy ügyfélfogadási időben menjen vissza és akkor tegye meg panaszát.

A panaszos a 2011. szeptember 21-én kelt és a Panasztestületnél 2011. szeptember 23-án érkeztetett újbóli panaszában előadta, hogy két műszakban dolgozik, ezért nem tudott időben az ügyfélfogadáson megjelenni és ezért „csúszott meg” a panasza beadásával. Elmondása szerint, amikor nyomtatványért megjelent a rendőrkapitányságon senki nem hívta fel a figyelmét arra, hogy a határidőt is be kell tartania. A nyomtatványt kitöltötte, majd postára adta.

A panaszos igazolási kérelme életszerű, illetve megállapítható, hogy minden tőle telhetőt elkövetett annak érdekében, hogy a panasza a Panasztestülethez eljusson, ezért úgy határoztam, hogy a panaszosnak a kioktatás hiányán alapuló igazolási kérelmét elfogadom, és a beadványt határidőben érkezettnek tekintem.

A panasz részletes vizsgálatakor az alábbiakat állapítottam meg.

Megvizsgáltam, hogy a panaszos igazoltatására és előállítására a sérelmezett események idején jogszerűen került-e sor, és a rendőrök a panaszos mobiltelefonjának a kikapcsoltatása, a panaszos beszállítása, valamint a fogvatartással összefüggő iratok kitöltése során a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően jártak-e el. Értékeltem továbbá, hogy a panaszos hazajutásával összefüggésben megvalósult-e rendőri mulasztás, és a panaszossal szemben az intézkedések során alkalmazott hangnem alkalmas volt-e a panaszos emberi méltóságának megsértésére.

1.) A panaszos megkérdőjelezte a rendőrök intézkedési kötelezettségét, az igazoltatás jogszerűségét.

A panaszos beadványában az intézkedés előzményeit nem részletezte, mindössze annyit írt le, hogy a rendőri fellépést megelőzően egy földúton haladt hazafelé, amikor észrevette, hogy követi egy autót. Először azt hitte, hogy a barátai azok, azonban a rendőrök felkapcsolták a gépkocsijukon a szirénát, amitől a panaszos megijedt, és megállt.

A r. főtörzsőrmester 2011. november 18-án kelt jelentésében előadta, hogy 2011. augusztus 13-án 19.00 órától 07.00 óráig gépkocsizó járőrszolgálatot látott el Nagykanizsa területén. Aznap falunapi rendezvényt tartottak a Palini Futballpálya mellett található területen, ahová állandó rendőri biztosítást kértek. A r. főtörzsőrmester 00 óra 30 perctől volt jelen a rendezvényen, 01.30 óra körül észlelte, hogy egy láthatóan ittas, bizonytalanul járó nő – a panaszos – felül egy segédmotor-kerékpárra, azt bukósisak viselése nélkül elindítja, majd felül mögé a motorra egy másik személy is. Ezt követően együtt, mindketten bukósisak nélkül, elindultak a motorral a rendezvényről. A panaszos már az elindulást közvetlenül követően, még a rendezvény helyszínén belement a motorkerékpárral az úttesten lévő gödrökbe, és már ekkor majdnem elesett. Ezt követően kikanyarodott az Alkotmány utcára, ahová a r. főtörzsőrmester követte, és megkülönböztető fényjelzés használatával már ott megpróbálta megállítani a fenti okok miatt. A panaszos azonban a rendőri jelzésre nem állt meg, hanem a Főrhinci hegyre vezető útra kanyarodott, majd onnan ismét jobbra fordult egy földútra. A r. főtörzsőrmester mindvégig a panaszos mögött ment, és használta a megkülönböztető jelzést a szolgálati gépjárművön. A panaszos mögött utazó másik személy a földúton hátrafordult, és a r. főtörzsőrmester felé felmutatta a középső ujját, ezért amikor a panaszos belement a motorral egy gödörbe, ami megdobta a motort, majdnem elestek. Ekkor a panaszos végre leállt a motorkerékpárral, így a rendőrnek sikerült mindkét személyt intézkedés alá vonni.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdés szerint, *„A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.”*

A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 3. § (1) bekezdése értelmében bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli.

A hivatkozott rendelkezések egyértelműen rögzítik, hogy a rendőr köteles intézkedést kezdeményezni, ha szabálysértő magatartást észlel. Jelen esetben az eljáró rendőr a fellépés okaként azt adta elő, hogy a panaszos a rendezvény helyszínéről segédmotor-kerékpárral

indult el, amelyet bizonytalanul vezetett, utast vitt magával, és sem ő, sem utasa nem viselt bukósisakot.

A panaszos a közlekedése során a magatartásával megsértette a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (továbbiakban: KRESZ) 48. § (9) bekezdésében

[„A zárt utastérrel (vezetőtérrel) nem rendelkező motorkerékpáron és segédmotoros kerékpáron utazó személynek becsatolt motorkerékpár-bukósisakot kell viselni. Ilyen járművel csak abban az esetben szabad közlekedni, ha a járművezető és az utas becsatolt motorkerékpár-bukósisakot visel.”]

és az 54. § (8) bekezdésében

[„Az (1) és a (3) bekezdésben, a (4) bekezdés b) pontjában, valamint a (7) bekezdés b)-f) pontjában foglalt rendelkezéseket a segédmotoros kerékpárok – a quad és a mopedautó kivételével – közlekedésére is alkalmazni kell azzal, hogy (...) kétkerekű segédmotoros kerékpáron utast szállítani nem szabad.”] rögzített előírásokat.

A fenti szabálysértések elkövetésénél felmerült az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Kormányrendelet (továbbiakban: Korm.r.) 54. § (1) bekezdése szerinti közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése *[„Aki a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendeletben (a továbbiakban: KRESZ) meghatározott közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a 42-51. §-a szerinti szabálysértés nem valósul meg, vagy az nem tartozik a közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés hatálya alá, harmincezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.”]* szabálysértés elkövetésének gyanúja.

A rendőrök által észlelt közlekedési magatartás alkalmas volt arra, hogy az igazoltatás jogszerűségét megalapozza, ezért az intézkedés kezdeményezése jogszerű volt.

A rendőrök, hogy a panaszost intézkedés alá vonták, melynek során az Rtv. 29. § (1) bekezdés alapján igazolásra szólították fel.

Az Rtv. 29. § (1) bekezdése szerint, *„A rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.”*

Összefoglalva megállapítható, hogy az intézkedő rendőrök a jogszabályi előírásoknak megfelelően, kellő jogalap birtokában jártak el a panaszossal szemben.

A fentiek alapján szabálysértés elkövetésének gyanúja miatt a panaszos cselekményét észlelő rendőröknek intézkedési kötelezettsége volt, tehát a panaszost indokoltan állították meg a járőrök azért, hogy szabálysértési felelősségre-vonás érdekében igazoltassák, ezért a panaszos ezen *panaszát elutasítom.*

Leszögezhető továbbá, hogy ezen eljárásnak nem feladata a szabálysértési eljárás felülbírálása, illetve annak megállapítása, hogy a panaszos a magatartásával a terhére rótt szabálysértést elkövette –e. A fentiekben foglaltak vizsgálatára a szabálysértési eljárást lefolytató Nagykanizsai Rendőrkapitányság Szabálysértési Hatósága rendelkezi hatáskörrel.

A panaszos beadványában utalt rá, hogy az intézkedés, illetve a megállítást földúton zajlott.

A KRESZ előírásai a közutakon és a közforgalom előtt el nem zárt magánutakon közlekedőkre vonatkoznak, így a panaszossal szemben foganatosított intézkedések jogszerűségét nem érinti az a körülmény, hogy az intézkedés részben egy földúton zajlott.

2.) *A panaszos a rendőrségi gépkocsival történő megállítást jogszerűségét is sérelmezte.*

A panaszos előadása szerint a rendőri intézkedés kezdetekor azt hitte, hogy a barátai haladnak mögötte gépkocsival, kis idő elteltével azonban a rendőr felkapcsolta a szirénát, amitől a panaszos megijedt.

Az intézkedő rendőr ezzel kapcsolatosan előadta, hogy miután a panaszos kikanyarodott az Alkotmány utcára, a r. főtörzsőrmester követte, és megkülönböztető hang- és fényjelzés használatával már ott megpróbálta megállítani. A panaszos azonban a rendőri jelzésre nem állt meg, hanem a Főrhinci hegyre vezető útra kanyarodott, majd onnan ismét jobbra fordult egy földútra. A r. főtörzsőrmester mindvégig a panaszos mögött ment, és használta a megkülönböztető hang- és fényjelzést a szolgálati gépjárművön. A panaszos mögött utazó másik személy a földúton hátrafordult, és a r. főtörzsőrmester felé felmutatta a középső ujját, ezért amikor a panaszos belement a motorral egy gödörbe, ami megdobta a motort, majdnem elestek. Ekkor a panaszos végre megállt.

A KRESZ 6. § (2) bekezdése a), aa), ab), és b) pontja értelmében, *„Ha a rendőr a forgalmat nem útkereszteződésben irányítja,*

a) a járművek megállítására

aa) karjának vagy fehér szegélyű piros tárcsának függőleges feltartásával, piros vagy fehér fény körbeforgatásával, illetőleg síppal ad jelzést,

ab) menet közben a megkülönböztető fényjelzést használó gépkocsiból, illetve motorkerékpárról ad jelzést, karjának, fehér szegélyű piros tárcsának, piros vagy fehér fényű lámpának fel-le mozgatásával, illetőleg hangszórón vagy a megállásra felhívó szövegű felirattal;

b) a megkülönböztető fényjelzést használó gépkocsiból vagy motorkerékpárról, illetőleg rendőrségi helikopterről hangszórón keresztül adott, a követendő közlekedési magatartásra vonatkozó utasításának megfelelő módon kell az úton közlekedő jármű vezetőjének eljárnia.”

A közúti járművek megállításának és követésének módszereiről és taktikáiról szóló 7001/2006. (IV. 6.) ORFK irányelv (a továbbiakban: Irányelv) mellékletének a mozgó jármű megállítására vonatkozó része kifejezetten hangsúlyozza, hogy a rendőr a járművek megállítását a hatályos jogszabályok (azaz a KRESZ 6. §) alapján köteles végrehajtani. Az irányelv rögzíti: a megállítás helyét úgy kell megválasztani, hogy a szolgálati-, illetve a leállított jármű más járművek forgalmát indokolatlanul ne akadályozza, és ne veszélyeztesse. A megállításkor fokozott figyelmet kell fordítani arra, hogy a járművezető a jelzést kellő időben észlelje. Fő szabály szerint az intézkedés alá vont járművet hátulról kell megállítani, olyan módon, hogy a megkülönböztető fényjelzést használó gépkocsiból a rendőrnek hangszórón keresztül kell a követendő közlekedési magatartásra vonatkozó utasítást adni az úton közlekedő jármű vezetője részére. Az Irányelv kimondja: a szóban adott utasítást a rövid ideig üzemeltetett megkülönböztető hangjelzés adása is előzze meg annak érdekében, hogy a szóbeli utasítás a közlekedőket ne érje váratlanul és az a figyelmüket felkeltse. Előlről megállítani az intézkedéssel érintett járművet csak kivételesen lehet – amennyiben a hátulról történő megállítási kísérlet nem vezet eredményre: ilyenkor a gépkocsizó rendőrnek kiemelt figyelemmel és fokozott óvatossággal kell megelőznie a megállítandó járművet, kialakítania a megelőzött járműhöz viszonyított szükséges követési távolságot, és ezt követően a közúti közlekedés szabályai szerint „Állj!” jelzést adnia.

A panaszos a konkrét esetben arról nem számolt be, hogy a rendőrségi gépkocsi a megkülönböztető fényjelzést használta volna, azt állította ugyanakkor, felfigyelt rá, hogy egy jármű követi. Előadása egyezik ugyanakkor a rendőrével abban, hogy kis idő elteltével utóbbi

bekapcsolta a megkülönböztető hang- és fényjelzést, aminek hatására a panaszos megállt. Mivel a hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy a rendőr a megállítás érdekében használhatta, sőt köteles volt használni a rendőrségi gépkocsi hang- és fényjelzését, a megállítás jogszerű volt.

A fentiek alapján jogsértés nem állapítható meg, így a panasz ezen részét elutasítom.

3.) *A panaszos az előállítás jogszerűségét is kifogásolta.*

Az intézkedő rendőr jelentése szerint a panaszos leheletén erős alkoholszag volt érezhető, ezért a rendőr közölte a panaszossal, hogy alkoholszondás ellenőrzést fog vele szemben foganatosítani, majd szóban nyilatkoztatta, hogy hajlandó-e megfűjni a Dräger alkoholszondát, amire a panaszos igennel válaszolt. Ezt követően megkérdezte, hogy a panaszos nem szenved-e idült vagy akut tüdőbetegségben, illetve nincs-e testhőmérséklet-emelkedése, amely kérdésekre a panaszos nemmel felelt. A mérési eredmény ezek után 0,42 mg/l volt. Az eredmény ismeretében a rendőr közölte a panaszossal, hogy elő fogja állítani a Nagykanizsai Rendőrkapitányságra, mivel a mért érték meghaladta a 0,30 mg/l-t, és ilyenkor ez a követendő eljárás, ugyanis csak a kapitányságon van elektromos Seres Ethylometer típusú alkoholmérő készülék.

Az előállítási okokat az Rtv. 33. § (2) bekezdés szabályozza. A fenti jogszabály szerint, *„A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, akitől bűncselekmény gyanúja vagy szabálysértés, valamint közúti közlekedéssel kapcsolatban kiszabható, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés bizonyítása érdekében vizeletvétel vagy véralkohol-vizsgálat céljából vérvétel, valamint műtétnek nem minősülő módon egyéb mintavétel szükséges.”*

A mintavétel céljából történő előállítás szabályait a Szolgálati Szabályzat 44. §-a tovább részletezi: *„Ha az előállított az Rtv. 33. § (2) bekezdésének c) pontjában írt vizsgálatnak önként aláveti magát, és a rendőri szervhez történő előállítására más ok nem áll fenn, a vizsgálat után el kell bocsátani. A vizsgálat céljából előállított személytől a mintavétel, szükség esetén – törvényben meghatározott keretek között – kikényszeríthető. Ilyenkor a mintavételre rendőrorvost, ahol ez nem lehetséges, vagy késedelmet okoz, ott az állami egészségügyi szolgálat orvosát kell igénybe venni.”*

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 20. § (1) bekezdés k) pontja alapján „a megengedett legnagyobb sebességre (gyorshajtás), a biztonsági öv használatára, a továbbhaladás tilalmára (tilos jelzésen történő áthaladás), és a járművezető szervezetében a szeszes ital fogyasztásából származó alkohol tilalmára (ittas vezetés) vonatkozó rendelkezések megsértői bírság fizetésére kötelezhetők”.

Az ittaság ellenőrzéséről szóló ORFK utasítás – 9., 11-12. és 14. pontjaiban – az alkoholteszt és az alkoholszonda alkalmazása kapcsán az alábbiakat írja elő.

„Amennyiben az alkoholteszterrel végzett mérés eredménye a 0,5 mg/l légalkoholértéket nem haladja meg, szóban nyilatkoztatni kell az érintettet, hogy tüdőbetegségben szenved-e, illetve van-e testhőmérséklet emelkedése. Abban az esetben, ha a 25. pont alapján nem áll fenn a vér- és vizelet mintavételi kötelezettség esete, továbbá az alkoholfogyasztás tényét vagy az azzal megvalósított jogsértést szabálysértési eljárásban értékelik, az intézkedés alá vont személyt nyilatkoztatni kell arról, hogy a mérési eredményt elfogadja-e. Amennyiben úgy nyilatkozik, hogy elfogadja, akkor az előző nyilatkozatait és a mérés eredményét az 1. számú melléklet szerinti Nyilatkozat (a továbbiakban: Nyilatkozat) kitöltésével rögzíteni kell. A Nyilatkozat rögzítését követően további mintavételre intézkedni nem kell.”

Abban az esetben, ha az intézkedés alá vont személy 9. pont szerinti mérési eredményt nem fogadja el (a Nyilatkozatot nem írja alá), szóban nyilatkoztatni kell arról, hogy hajlandó-e magát alá vetni hiteles mérőeszközzel történő vizsgálatnak. Ha úgy nyilatkozik, hogy

hajlandó, hiteles mérőeszkőzzel történő mérésre kell intézkedni. Ennek érdekében az intézkedés alá vont személyt kilélegzett levegő hiteles mérőeszkőzzel történő megvizsgálása érdekében elő kell állítani, kivéve, ha a mérőeszköz az ellenőrzés helyszínén rendelkezésre áll. Amennyiben az alkoholteszterrel végzett mérés eredménye a 0,5 mg/l légalkohol értéket meghaladja, az intézkedés alá vont személyt szóban nyilatkoztatni kell arról, hogy hajlandó-e magát alá vetni hiteles mérőeszkőzzel történő vizsgálatnak, továbbá arról, hogy szenved-e tüdőbetegségben, vagy van-e testhőmérséklet emelkedése. Abban az esetben, ha hajlandó magát a vizsgálatnak alá vetni és nyilatkozata szerint nem szenved tüdőbetegségben és nincs testhőmérséklet emelkedése, hiteles mérőeszkőzzel történő mérésre kell intézkedni. Ennek érdekében az intézkedés alá vont személyt a vizsgálat érdekében elő kell állítani, kivéve, ha a mérőeszköz az ellenőrzés helyszínén rendelkezésre áll. Amennyiben az alkoholszondával végzett ittasság ellenőrzés eredménye pozitív, az intézkedés alá vont személyt szóban nyilatkoztatni kell arról, hogy szenved-e tüdőbetegségben, vagy van-e testhőmérséklet emelkedése. Abban az esetben, ha nyilatkozata szerint nem szenved tüdőbetegségben és nincs testhőmérséklet emelkedése, a 12. pontban foglaltak szerint kell eljárni.

A fenti rendelkezések értelmezéséhez szükséges utalni a 25. pont előírásaira is. Ezek szerint az alkoholfogyasztásra vonatkozó szakértői vizsgálatához szükséges vérvételre és lehetőleg közel azonos időben végzett vizeletminta vételre kell intézkedni, amelyet a cselekményt követően a legrövidebb időn belül végre kell hajtani, ha az intézkedés alá vont személy

- a) az alkoholszondával, az alkoholteszterrel vagy a hiteles mérőeszkőzzel végzett ellenőrzést megtagadja,
- b) olyan állapotban van, amely meggátolja az alkoholszonda, alkoholteszter, a hiteles mérőeszköz eredményes alkalmazását,
- c) nyilatkozata szerint tüdőbetegségben szenved, vagy testhőmérséklet emelkedése van, és az ittasság ellenőrzés eredménye, illetve az ittasság érzékelhető külső jegyei alapján a szeszes ital fogyasztás gyanúja fennáll,
- d) az egészségi állapotára (tüdőbetegségére, testhőmérséklet emelkedésére) vonatkozó nyilatkozat megtételét vagy annak aláírását megtagadja,
- e) hiteles mérőeszkőzzel történő első mérés foganatosítása a cselekmény időpontjától számított 30 percen belül nem hajtható végre
- f) a jegyzőkönyv aláírását megtagadja,
- g) a hiteles mérőeszköz mérési eredményét kétségbe vonja és véralkohol-vizsgálatot kér,
- h) nyilatkozata, vagy az ez irányú ellenőrzés eredménye alapján szervezetében a vezetési képességre hátrányosan ható szer jelenléte valószínűsíthető, és az ittasság ellenőrzés eredménye, illetve az ittasság érzékelhető külső jegyei alapján a szeszes ital fogyasztás gyanúja fennáll,
- i) nyolc napon túl gyógyuló sérülést, vagy annál súlyosabb kimenetelt eredményező közlekedési, illetve a közlekedés körében segítségnyújtás elmulasztása, vagy cserbenhagyás bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható, és az ittasság ellenőrzés eredménye, illetve az ittasság érzékelhető külső jegyei alapján a szeszes ital fogyasztás gyanúja fennáll,
- j) a gyanú szerint a cselekmény után szeszes italt fogyasztott vagy az ittasság ellenőrzés előtt a helyszínt elhagyta, és az ittasság ellenőrzés eredménye, illetve az ittasság érzékelhető külső jegyei alapján a szeszes ital fogyasztás gyanúja fennáll.

A konkrét esetben egyértelműen megállapítható, hogy a panaszosnál a helyszínen mért légalkohol érték 0,42 mg/l volt. Ennek ismeretében a fenti rendelkezések alapján az lett volna az előírás szerinti eljárás, ha a rendőr nyilatkoztatja a panaszost arról, hogy szenved-e tüdőbetegségben vagy van-e testhőmérséklet emelkedése, majd mérlegeli a vérvizsgálat szükségességét, ezt követően pedig nyilatkoztatja a panaszost, hogy elfogadja-e a mérési eredményt. Az intézkedő rendőr eljárása azonban a fenti előírásoknak nem felelt meg. A

légalkoholszint mérését követően ugyanis – a mérési eredmény elfogadására vonatkozó nyilatkoztatása helyett – közölte a panaszossal, hogy mivel az érték a 0,3 mg/l-t meghaladja, előállítását hajtja végre. A rendőri hivatkozás szerint az eljárás jogszabályi háttérét az ORFK utasítás biztosította.

Az intézkedéskor hatályos ORFK utasítás és az egyéb kapcsolódó jogszabályi rendelkezések ismeretében azt állapítottam meg, hogy azok nem tartalmazzak olyan rendelkezést, amelyre az intézkedő rendőr a konkrét esetben hivatkozott. A 0,3 mg/l légalkoholszinthez az irányadó rendelkezések semmiféle jogkövetkezményt nem fűznek, különösen nem teszik szükségessé afölötti mért érték esetén az intézkedés alá vont személy előállítását.

A körülmények ismeretében nincs ok kételkedni abban, hogy a panaszos nyilatkoztatása esetén a mért értéket elfogadta volna, figyelemmel arra, hogy a helyszínen megállapított többi szabálysértés – nem használt bukósisakot, nem tartotta magánál a vezetői engedélyét, illetve a segédmotoros kerékpárján személyt szállított – elkövetését is elismerte, ahogyan nem vonta kétségbe a Seres Ethylometerrel történt mérés eredményeit sem, és véralkohol vizsgálatot sem kért.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdésében szabályozott előállítási okok egyértelműek. A rendőr ezek alapján előállíthatja, de nem köteles előállítani az érintett személyt. Ezen előállítási okok fennállása esetén az Rtv. 15. §-ában szabályozott szükségességi-arányossági elv alapján kell döntést hoznia abban a kérdésben, hogy elérhető-e az intézkedési cél az érintett személyi szabadságának korlátozása nélkül. Az ittasság ellenőrzéséről szóló ORFK utasítás tulajdonképpen ezt a mérlegelést végzi el a rendőr helyett, amikor rögzíti, hogy 0,5 mg/l-t meg nem haladó véralkoholérték esetében az érintett elismerő nyilatkozata elégséges a szükséges eljárás lefolytatásához, ezért ilyen esetekben nem szükséges az előállítás.

Az eljáró rendőr tehát a – rá nézve egyébként kötelező – ORFK utasítást figyelmen kívül hagyásával sértette meg az Rtv. 15. §-ában rögzített követelményeket, amikor a panaszost előállította, eljárása tehát e tekintetben bizonyosan jogszerűtlen volt.

Az előállítás jogszerűtlenségének vizsgálatakor megállapítható, hogy a panaszos előállítása jogtalan volt, ezért a panasznak e tekintetben helyt adok.

4.) *A panaszos sérelmezte, hogy az intézkedés ideje alatt a rendőrök a mobiltelefonját kikapcsoltatták vele, így nem tudta a történetekről értesíteni a családját.*

A rendőri előadás szerint az intézkedő r. főtörzsőrmester közölte a panaszossal, hogy az előállítás során be kell tartani bizonyos szabályokat, így a mobiltelefonját nem használhatja, azt ki kell kapcsolnia. A panaszos a gépjárműben az előzetes figyelmeztetés ellenére elővette a mobiltelefonját, és megkísérelt telefonálni, ezért a r. főtörzsőrmester kollegája is felszólította, hogy kapcsolja ki a készüléket, amire azonban a panaszos nem volt hajlandó, megpróbált telefonálni, illetve sms-t küldeni.

Az Rtv. 18. § (1) bekezdés alapján, „A fogvatartott részére biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy egy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az intézkedés célját. Ha a fogvatartott nincs abban a helyzetben, hogy e jogával élhessen, az értesítési kötelezettség a rendőrséget terheli. Ha a fogvatartott fiatalkorú vagy gondnokság alá helyezett, haladéktalanul értesíteni kell törvényes képviselőjét vagy gondnokát.”

A fentiek alapján megállapítható, hogy a rendőrök jogszerűen jártak el akkor, amikor az előállított személy figyelmét felhívták arra, hogy a mobiltelefonját az intézkedés során nem használhatja. Megítélésem szerint, a panaszos mobiltelefonjának kikapcsoltatása intézkedés taktikai szempontból is jogszerű rendőri lépés volt, ami nem sértette a panaszos azon jogát, hogy a hozzátartozóit értesíthesse, hiszen ez elsősorban nem az előállított, hanem a rendőrség

feladata. A rendőrségi iratokból megállapítható, hogy a panaszos a rendőrségen végzett nyilatkozatát alkalmával a fogvatartásról hozzátartozó kiértékelését egyébként nem kérte.

A Panasztestület döntésével ellentétében megállapítottam, hogy a rendőrök a mobiltelefon elvételekor a fenti okokat figyelembe véve helyesen jártak el, ezért a panaszt e tekintetben elutasítom.

5.) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrkapitányságra történő beszállításakor a rendőr a megengedett sebességet túllépve közlekedett, mely miatt a panaszos megijedt.

A panaszos beadványában foglaltak szerint, a szolgálati gépkocsit vezető rendőr a kapitányságra történt beszállítás alkalmával lakott területen belül 90-100 km/h sebességgel közlekedett, megkülönböztető jelzést nem használt, mely közlekedési magatartással megijesztette a panaszost, továbbá veszélyeztette a testi épségét.

A rendőrségi iratok a történeteket ellentétesen tartalmazták, mely szerint, az eljáró rendőr beültette a panaszost a szolgálati gépjárműbe, és a közlekedési szabályokat betartva elindult vele a Nagykanizsai Rendőrkapitányságra.

Az Rtv. 11. § (1) bekezdés értelmében, „A rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak - az e törvényben foglaltak figyelembevételével - engedelmeskedni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.”

A panaszos tehát joggal várhatta el, hogy a rendőrök a beszállítását a közlekedési szabályok betartásával hajtsák végre, azzal kapcsolatban azonban, hogy az hogyan is történt, a felek előadásában ellentmondás van, és a rendelkezésre álló bizonyítási eszközök segítségével az ellentmondás nem feloldható. Ugyanakkor megállapítható az is, hogy a panaszos ittas állapotban volt, mely az egyensúly és egyéb emésztési szervek felfokozott érzékenységét vonhatja maga után, így nem zárható ki, hogy a panaszos állapota miatt a sebesség és a közlekedési manőverek okozta fokozott érzékenység is befolyásolta azt a szubjektív élményt, illetve érzetet, hogy a rendőrségi gépkocsi a közlekedési szabályokat nem tartja be.

A panaszt a fenti okok miatt elutasítom.

6.) A panaszos sérelmezte, hogy az előállítás során a rendőrök minősíthetetlen hangnemben, kiabálva beszélt vele, továbbá, hogy a beszállítás során a rendőrök rajta gúnyolódtak.

A rendőrök a jelentésükben előadták, hogy a beszállítás során többször, határozottan szólították fel a panaszost a mobiltelefonja kikapcsolására, de rá sértő kijelentést nem tettek. Utaltak továbbá arra is, hogy az intézkedés során a panaszos végig arrogánsan válaszolgatott, ideges és ingerült volt, de a telefonja elvételét követően a rendőrökkel együttműködött.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdésében foglaltak szerint, „A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.”

Az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Az említett rendelkezés alapján ki kell hangsúlyozni, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

Azonban azt a körülményt is figyelembe kell venni, hogy a panaszos elmondása szerint, az általa sérelmezett hangnem a rendőrök szolgálati gépkocsijában, közlekedés közben hangzott el, ezért életszerű, hogy a rendőrök a zaj miatt magasabb hangerőt használtak.

A panaszt e tekintetben elutasítom.

7.) A rendőrkapitányságon nem vették tudomásul, hogy panasza van és megtagadták annak felvételét.

A panaszos sérelmezte, hogy az előállítása során a rendőrkapitányságon jelezte, hogy az intézkedéssel szemben panasza van, azonban azt nem vették tudomásul a rendőrök és megtagadták annak felvételét.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése értelmében, „Akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette - választása szerint - panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.”

Az Rtv. 93. § (1) bekezdés alapján, „A Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemlről később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított nyolc napon belül lehet előterjeszteni.”

Az Rtv. 93/B. § (2) bekezdés szerint, „A panaszt az intézkedést követő harminc napon belül lehet előterjeszteni és a beérkezéstől, illetve az áttételtől számított harminc napon belül kell elbírálni.”

A közérdekű bejelentések, javaslatok és panaszok egységes intézéséről szóló 39/1999. (BK 24.) BM utasítás (továbbiakban: BM utasítás) 4. pontja szerint, „Az utasítás hatálya alá tartozó szervek kötelesek a bejelentések intézését megszervezni. A minisztérium központi épületében, a Határőrség, a Rendőrség központi és területi szerveinél, a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságán 2000. január 1-jéig ügyfélszolgálati irodát kell létrehozni.”

A BM utasítás 5. pontja alapján, „Az ügyfélszolgálati iroda feladata a bejelentések átvétele, a szóban előadott bejelentések jegyzőkönyvbe foglalása vagy azokról feljegyzés készítése, valamint az ügy elintézésére hivatott szervekhez történő továbbítása.”

A közérdekű kérelmek, panaszok és bejelentések, valamint a rendőri intézkedések elleni panaszok egységes kezeléséről szóló 36/2008. (OT 19.) ORFK utasítás (továbbiakban: Panaszutasítás) 6. pontja szerint, „A személyesen, szóban előadottokról feljegyzést, kérelemre jegyzőkönyvet kell készíteni. A jegyzőkönyv egy példányát - kérelmére - a bejelentőnek, panaszosnak át kell adni. Amennyiben nem az eljárásra jogosult szervnél terjesztették elő a bejelentést, és a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szervhez történő átirányítás az állampolgárra indokolatlan költséget vagy egyéb terhet róna, úgy a jegyzőkönyvet fel kell venni, és gondoskodni kell az áttételről.”

Megállapítható, hogy a panaszos a panaszt fogvatartásának befejezésekor kívánta megtenni, amely időpont valóban kívül esett az intézmény ügyfélfogadási idején, azonban megítélésem szerint a rendőrnek a fenti jogszabályok alapján, illetve a célszerűséget is figyelembe véve fel kellett volna vennie a panaszt, illetve felhívhatta volna a panaszos figyelmét arra, hogy az előállításról kiadott igazoláson is felsorolhatja sérelmeit.

Jelen esetben a panaszos rendőri intézkedéssel kapcsolatos sérelmeit kívánta az előállítást követően előadni, mely körülmény különösen indokoltá tette volna, hogy a panaszos panaszát a rendőrök írásban rögzítsék. A panaszos állítása szerint, panasztételi lehetőség nyolc, illetve harminc napos határidőn belüli benyújtásáról tájékoztatást szintén nem kapott, illetve mivel több műszakban jár dolgozni, több napot igénybe vevő utánajárással tudta csak a panaszjogát érvényesíteni.

A Panasztestület döntésével ellentétben véleményem szerint, a rendőrök a panaszos panaszjogát korlátozták azzal, hogy az előállítást követő elbocsátáskor a rendőrkapitányság

épületében a panaszát nem tudta előterjeszteni, illetve azt nem rögzítették, ezért a panasznak e tekintetben helyt adok.

8.) Az előállítás során olvasatlanul írta alá a rendőrök által elért tájékoztatót.

A panaszos ezen sérelmének vizsgálatakor a rendőrségi iratok megtekintését követően megállapítható, hogy a nyilatkozatot és az igazolást az érintett saját kezűleg aláírta.

Az Rtv. 33. § (4) bekezdés értelmében, „Az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.”

A hivatkozott törvényhely előírásait a rendőrség teljesítette ugyan, mivel az igazolást és a tájékoztatót tartalmazó iratot az előállított személlyel aláírták.

Azzal tehát, hogy a panaszos a tájékoztatót aláírásával látta el, arról tett bizonyosságot, hogy annak tartalmát megismerte. Amennyiben erre valójában nem kapott időt, a panaszos jelezte volna a rendőröknek, hogy az iratot nem hajlandó aláírni, vagy akár erre utaló megjegyzéssel is elláthatta volna a kérdéses dokumentumot. Mivel azonban azt mindenféle jelzés vagy megjegyzés nélkül aláírta, utólagosan az a kifogás nem fogadható el, hogy a tájékoztató tartalmának megismerésére nem volt módja.

A panaszt e tekintetben elutasítom.

9.) Az előállítást követően nem kapott segítséget a hazajutáshoz, annak ellenére, hogy jelezte, hogy pénz nélkül nem tud hazajutni.

A panaszos a beadványában azt is kifogásolja, hogy miután véget ért az előállítás, megkérdezte a rendőröktől, hogyan jut majd el a mintegy 7 km-re lévő otthonába pénz nélkül, a rendőrök azonban kérdésére nem válaszoltak, csak egyszerűen kitessekelték az épületből.

A rendőrségi iratok szerint a panaszos előállításnak 2011. augusztus 14-én 02.40 órakor lett vége. Ekkor került átadásra az előállítás időtartamáról szóló igazolás, valamint a tájékoztató a közigazgatási bírság kiszabásáról, a befizetési csekk, valamint az alkoholszint-mérésről szóló jegyzőkönyv egy példánya. A rendőri jelentés szerint a panaszos nem tett olyan kijelentést, hogy nincs nála pénz és nem tud hazamenni, nem jelzett hazajutással kapcsolatosan semmilyen problémát, ezért e tárgyban a rendőrök nem intézkedtek.

Leszögezhető, hogy a rendőrségnek valóban nincs olyan jogszabályi kötelezettsége, mely szerint az állampolgárokat egy-egy rendőri intézkedést követően haza kell szállítaniuk, vagy akár segédkezniük kellene az állampolgárok hazajutásában.

A rendőrség működésére vonatkozó jogszabályok ugyanakkor több olyan rendelkezést is tartalmaznak, melyek a rendőrségre általános, jogvédelmi kötelezettséget rónak. Az Rtv. fent idézett 2. § (1) bekezdése alapvetően szinten mondja ki, hogy „a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyónbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak.” Ebből a rendelkezésből következően bizonyos esetekben (függően az előállítás időpontjától, az érintett személyes adottságaitól, stb.) a rendőrségnek kifejezett jogszabályi rendelkezés hiányában is kötelezettsége gondoskodni az előállított biztonságos hazajutásáról.

Jelen esetben azonban a panaszos elbocsátásának körülményeivel kapcsolatban – jelezte-e a panaszos, hogy igényt tart segítségre – ellentmondásosak az előadások. Emiatt, valamint tekintettel arra, hogy a kapitányságon tett nyilatkozata alkalmával a panaszos hozzátartozó kiértesítését nem kérte – a rendőrök nem követtek el szakszerűtlenséget akkor, amikor nem gondoskodtak a panaszos hazajutásáról az előállítás végének hajnali időpontjában, ezért a panaszt elutasítom.

IV.

A Panasztestület véleménye szerint, a panaszos mobiltelefonjának kikapcsoltatása szintén jogszerűtlen rendőri lépés volt, ami sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát.

A Panasztestület álláspontjával nem értek egyet, melynek indokolását a II. rész 4. pontjában részleteztem.

A Panasztestület abban a kérdésben, hogy sérült-e a panaszos személyi biztonságához való joga azzal, hogy a rendőrkapitányságra őt beszállító autó túl gyorsan és veszélyesen hajtott, és abban, hogy a rendőrök betartották-e az Rtv. 2. §-ában rögzített előírásokat.

A Panasztestület álláspontjával szemben a döntésem indokolását a II. 5. és 6. pontjában részleteztem.

A Panasztestület úgy ítélte meg, hogy nem járt a panaszos panaszjogának aránytalan korlátozásával, hogy közvetlenül az esemény után a rendőrkapitányság épületében nem állt módjában a panaszát előterjeszteni, és nem tartotta indokoltnak megállapítani a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának megsértését a tájékoztató aláírásával kapcsolatos panaszosi kifogás alapján sem.

A Panasztestület álláspontjával nem értek egyet, melynek indokolását a II. 7. pontjában részleteztem.

A Panasztestület az elbocsátás körülményeivel kapcsolatban tapasztalt ellentmondások miatt nem tudta megállapítani a panaszos emberi méltóságának, illetve személyi biztonságához való alapvető jogának megsértését azzal összefüggésben, hogy a rendőrség nem gondoskodott a panaszos hazajutásáról az előállítás végének hajnali időpontjában.

A Panasztestület álláspontjával szemben a döntésem indokolását a II. 8. 9. pontjában részleteztem.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) és 326. § (7) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) bekezdése, 109. § (1) és (3) bekezdései;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 93. § (1) bek. 13. § (1) bek., 92. § (1) bek., 93/A. § (6), (7) és (9) bekezdései, 20. § (2) bek., 33. § (2) bek. c) pontja, 29. § (1) bek., 18. § (1) bek., 11. § (1) bek., 2. § (1) bek., 33. § (4) bek.,

- Szolgálati Szabályzat 3. § (1) bek.,
- KRESZ 48. § (9) bek., 54. § (8) bek., 6. § (2) bek.,
- Korm. R. 54. § (1) bek.,
- Irányelv melléklete
- ORFK utasítás 9. pont,
- Ktv. 20. § (1) bek.,
- Utasítás 9. pont,
- BM utasítás 4. és 5. pont,
- Panaszutasítás 6. pont.

Budapest, 2012. április „ „,

Dr. Hatala József r. altábornagy
országos rendőrfőkapitány